

แนวทางการวางแผนใช้แร่อุตสาหกรรม

สิทธิชัย จุทอง

ตุลาคม ๒๕๖๔

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความโชคดีประเทศหนึ่งที่มีแหล่งแร่อุตสาหกรรมที่หลากหลายกระจายตัวอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ การทำเหมืองแร่อุตสาหกรรมสนับสนุนภาคส่วนต่างๆ ที่สำคัญและหลากหลายของภาคอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ แร่อุตสาหกรรมที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น หินปูนและหินดินดาน (สำหรับการผลิตซีเมนต์) หินปูน (สำหรับอุตสาหกรรมเคมี) ยิปซัม/แอนไฮไดรต์ ทราบัวแก้ว ดินขาว บอลเคลย์ โดโลไมต์ แคลไซต์ โปแตช เหล็ก หิน แบไรต์ เฟลด์สปาร์ ฟลูอไรต์ และควอตซ์ เป็นต้น

หน่วยงานวางแผนการใช้แร่ควรวางแผนใช้แร่อุตสาหกรรมอย่างไร ?

หน่วยงานวางแผนการใช้แร่ควรตระหนักว่ามีความแตกต่างที่ชัดเจนของแร่อุตสาหกรรม ทั้งในด้านธรณีวิทยา คุณสมบัติทางกายภาพและเคมี การแต่งแร่ ตลาด อุปสงค์และอุปทานระหว่างแร่อุตสาหกรรมที่แตกต่างกันซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับการทำเหมืองแร่อุตสาหกรรมเหล่านั้น ซึ่งรวมถึง

- ธรณีวิทยาที่มีอิทธิพลต่อขนาดของแหล่งแร่อุตสาหกรรม วิธีการทำเหมือง (บนพื้นดินหรือใต้ดิน, กระบวนการขุดตักแบบแห้งหรือแบบเปียก) กระบวนการผลิต และปริมาณของเสียที่ผลิตออกมา
- ตลาดแร่อุตสาหกรรมขึ้นอยู่กับคุณสมบัติทางกายภาพและ/หรือเคมีที่สม่ำเสมอของแร่แต่ละชนิด การใช้งานที่แตกต่างกันอาจต้องการข้อกำหนดคุณสมบัติที่แตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานในการซื้อขายแร่ อย่างไรก็ตามแร่ชนิดเดียวกันแต่คนละเกรดสามารถมีข้อกำหนดเฉพาะที่แตกต่างกันและมักใช้แทนกันไม่ได้
- สามารถใช้เทคนิคกระบวนการแต่งแร่ที่หลากหลายกับวัตถุดิบแร่อุตสาหกรรมเพื่อให้ตรงตามข้อกำหนดเฉพาะของลูกค้า สิ่งเหล่านี้อาจแตกต่างกันออกไป จากการคัดขนาดอย่างง่าย การล้างแร่ การทำให้แห้ง การย่อย การบด หรือการรวมกันของกระบวนการเหล่านี้
- คุณภาพของแร่อุตสาหกรรมที่ได้จากเหมืองแร่เดียวกันอาจมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งอาจต้องใช้การทำเหมืองหลายหน้างานภายในโครงการเดียวกันหรือการจัดหาวัตถุดิบเฉพาะจากเหมืองอื่นๆ เพื่อให้สามารถผสมแร่เกรดต่ำกับแร่เกรดสูง หรืออาจส่งผลให้มีสัดส่วนน้อยเท่านั้นที่เหมาะสมสำหรับการใช้งานในอุตสาหกรรมเฉพาะ และแร่ที่เหลืออยู่เป็นครั้งคราวจะถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น นำไปเป็นวัสดุในการก่อสร้าง
- แร่อุตสาหกรรมเป็นวัตถุดิบที่จำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตปลายน้ำที่หลากหลาย ความสำคัญทางเศรษฐกิจของแร่อุตสาหกรรมจึงส่งผลไปไกลกว่าพื้นที่ที่ขุดมันขึ้นมา ด้วยเหตุนี้แร่อุตสาหกรรมจึงถูกขนส่งไปทั่วโลกโดยเฉพาะทางทะเล แต่โดยทั่วไปในประเทศไทยจะทำการขนส่งทางถนนหรือรถไฟ

- บางอุตสาหกรรมต้องพึ่งพาแร่อุตสาหกรรมหลายชนิดเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า การสูญเสียแหล่งแร่อย่างหนึ่งอาจสร้างปัญหาให้กับผู้ผลิตได้ แม้ว่าแร่อุตสาหกรรมตัวอื่นๆ ยังคงมีอยู่ก็ตาม

ปริมาณสำรองที่อนุญาตสำหรับแร่อุตสาหกรรมคืออะไร ?

ปริมาณสำรองที่ได้รับอนุญาตเป็นเครื่องมือตรวจสอบเพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับคำขออนุญาตการทำเหมืองแร่อุตสาหกรรม ซึ่งควรใช้เป็นตัวบ่งชี้ในการประเมินเมื่อจำเป็นต้องมีปริมาณสำรองที่ได้รับอนุญาตเพิ่มเติมของโครงการทำเหมืองแร่อุตสาหกรรม

ปริมาณสำรองที่ได้รับอนุญาตสำหรับแร่อุตสาหกรรม ควรมีการคำนวณอย่างไรและเมื่อใด?

ปริมาณสำรองที่ได้รับอนุญาตควรคำนวณเมื่อมีการยื่นคำขออนุญาตโครงการทำเหมืองแร่อุตสาหกรรม (เช่น การขยายพื้นเดิมหรือโครงการใหม่) หรือเมื่อมีการเสนอการลงทุนใหม่ จำนวนปริมาณสำรองทั้งหมดที่ต้องการ ควรเชื่อมโยงโดยตรงกับขนาดของการลงทุนเพื่อก่อสร้างและดำเนินการของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็น (เช่น โรงงานผลิตปูนซีเมนต์ หรือ โรงงานผลิตกระจก)

ปริมาณสำรองที่ได้รับอนุญาตที่มีอยู่ในปัจจุบันจะเป็นเหตุผลในการปฏิเสธคำขออนุญาตทำเหมืองแร่อุตสาหกรรมหรือไม่ ?

การยื่นคำขอโครงการทำเหมืองแร่อุตสาหกรรมแต่ละครั้งต้องได้รับการพิจารณาด้วยข้อดี เช่น คุณสมบัติของแร่ในแหล่งนั้น โดยไม่คำนึงถึงปริมาณสำรองที่ได้รับอนุญาตในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ปริมาณสำรองที่ได้รับอนุญาตที่เหลือน้อยก็มีเหตุผลอันสมควรในการยื่นคำขออนุญาตทำเหมืองแร่อุตสาหกรรมและนั่นเป็นตัวบ่งชี้ถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพิจารณาโครงการทำเหมืองแร่อุตสาหกรรมนั้น